

tottak fölöttük. A budai várban az ágyukat Pest felé fordították, a tü-zérek égő kanóccal álltak ágyuk mellett, hogy mihelyt parancsot kap-nak, megkezdjék a tüzelést.

Az ágyucsövek tátongó toroka sem rémíthette meg azonban a lelkes ifjúságot. Tíz óra tájban már ezren és ezren vonultak Petőfi és Jókai után. Valahányszor megálltak és a sápadt Petőfi eldörögte a Talpra magyart! az emberek levették kalapjukat s egyszerre ezren és ezren kiáltották lelkesülten utána az esküt:

— Esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!

El tudjátok képzelni, kedves gyermekeim, azt a lelkesedést, örömet, boldogságot, amit akkor érzett a magyar nép? S azok, akik szabadságunkra törtek, mit tehettek, látták a magyar nép egységes akaratát, kénytelenek voltak meghajolni egy nemzet szent kívánsága előtt.

Az ifjúság pedig egész napon át tüntetett, este fáklyákat gyuj-tottak s úgy járták be az utcákat.

Igy született meg a magyar szabadság, kedves gyermekeim...

A rab dalos madár

*Kalitja szinaranyból,
Szébb, mint a zöld határ,
Lakója mégis oly bús:
A rab dalos madár.*

*„Erdő-mező világa
Virágos völgy, határ,
Mosolygó nap sugára
Engem hiába vár.*

*Lecsügg a szárnya, tolla,
Ugy gubbaszt ott szegény,
Mintha gyászfátyol ülne
Két szomorú szemén.*

*Amerre vitt a vágyam,
A kerek ég s a föld,
Mind az enyém volt, áldó
Dalommal mind betölt.*

*Mi a bajod madárkám,
Mért nem dalolsz nekem?
Csengő szavad naponta
Vidítja életem.*

*Ott ringott kicsi fészken
A lombok rejtekén.
Amíg szerelmes párom
Repesve szállt felém.*

*Ezüst vályuba friss víz
És pompás eleség.
Tenyeremből cukorka,
Ha mindez nem elég.*

*Zugó szél megzilálta,
Vihar jött, rám szakadt,
Mit bántam én, daloltam,
Szabad voltam, szabad!*

*Megrázkodik borongva,
Nem nyul mihez se már,
S így zendít énekére
A rab dalos madár.*

*S most börtönömbe zárva
Csak haldoklom, szegény.
Elsírtam már a könnyeim,
Rabságom éjjelén.*

*Erdő-mező világa,
Virágos völgy, határ,
Most sirat el utolszor
A rab dalos madár.*

*Figyeltetek e dalra?
S tudjátok, mit jelent?
Ha ti nem, meghallgatta
Az Isten odafent.*

*Kezének alkotása
Minden, mi fönt s alant
Betölti a világot
S szavára megfogant.*

*Törvénye: a szabadság,
Mily gyönyörű zenel
Minthogyha a madárkák
Dalában zengene.*

*Nekem szívembe írta
E törvényt égi kéz,
S itt minden börtönajtót
Kezem megnyitni kész.*

*Rabtartóként ne halljak
Kesergő daltusát,
Hadd halljam a szabadság
Csapongó himnuszát!*

*Repülj hát, kis madárkám,
Terítsd ki szárnyadat,
Im, börtönajtód megnyílt,
Szabad vagy már, szabad!*

*No, szállj! — Elszállt kezemből
S lehullt egy perc alatt:
Örömeben szegénynek
Kis szive megszakadt.*

Baja Mihály.

A hős Juliska

A magyar nép azonban nem sokáig örülhetett szabadságának. Ellenségei csakhamar megirigyelték a magyar nép szabadságát s fegyverrel akarták azt tőle visszaszerezni. Ráadásul fellázították mindazon idegen ajkú népeket, akiknek ősei idegen országokból hozzánk kérték, s akiket mi magyaros vendégszeretettel befogadtunk. Gondolhatjátok, hogy mennyire fájt a magyarnak ez a nagy hálátlanság, de amikor azt látta, hogy szabadságára törnek ezek a népek is, fegyvert fogott ő is s csakhamar nemcsak az ellenünk — befogadó gazdáik — ellen fellázadt népeket hallgattatta el, de a reánk törő ellenséget is kiszalasztotta hazája földjéről.

Ebben a nagy háborúban minden magyar ember odaállt a kibontott nemzeti zászló alá.

Kelemenék is azon sopánkodtak, hogy csak egy fiuk volt s így tőlük nem állhat több honvéd a zászló alá. Az öreg Kelemen apó beteges volt, ezért, na meg nagy koráért sem vehette magára a honvédruhát. Fia, Gábor, már régen honvéd volt, még hozzá a szabadságharc egyik legvitézesebb katonája, Damjanichnak seregében: a vörössipkások között. Nagy dicsőség is volt az honvédnek lenni, de százszor nagyobb az, ha valaki a legvitézesebb, a legderekből honvédcsapatban szolgálhatott, akik megkülönböztetésül vörössipkát kaptak. Ennek a seregnek volt vezére a hős Damjanich, ebben szolgált Kelemen Gábor is.

Volt Gábornak egy kis hugocskája, Juliska, aki büszkén gondolt